

බලපිටිය ප්‍රාදේශීය සභාව
ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කය

-----

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2016 මාර්තු 30 දිනදී ඉකුත් වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2015 මාර්තු 31 දිනදී විගණනයට ඉදිරිපත් කර තිබූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේ විගණකාධිපතිවරයාගේ වාර්තාව 2016 නොවැම්බර් 25 දින සභාවේ ලේකම්වරයාට යවා ඇත.

1.2 තත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 1.3 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට බලපිටිය ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

1.3.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත දැක්වෙන ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශයෙන් සභාවට ලැබී තිබුණු ජල බවුසරයේ හා මාර්ග තලනයේ වටිනාකම තක්සේරු කර ගිණුම් ගතකර නොතිබුණි.
- (ආ) සේවක ඇප ආයෝජන සහ සේවක ඇප තැන්පත් වටිනාකම අතර රු.99,000 ක වෙනසක් විය.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට පළාත් පාලන විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදලට ගෙවිය යුතු රු.6,713,286 ක දායක මුදල ගිණුම් ගතකර නොතිබුණි.

1.3.2 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම්

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන එකතුව රු.45,276,967 ක් වූ ගිණුම් විෂයයන් 07 කට අදාළ ශේෂයන් සහ ඒවාට අදාළ උපයෝගී ලේඛන හා වාර්තාවල දැක්වෙන ශේෂයන් අතර එකතුව රු.1,839,723 ක් වූ අසමානතා විය.

1.3.3 ලැබිය යුතු ගිණුම්

එකතුව රු.2,278,029 ක් වූ හිඟ මුද්දර ගාස්තු රු.3,556 ක් නිලධාරීන් අත ඇති මුදල් හා කඩ කාමර 33 කින් අයවියයුතු එකතුව රු.692,325 ක් වූ කඩකුලී යන ශේෂ නිරවුල් කර ගැනීමට සමාලෝචිත වර්ෂයේදීත් කිසිදු පියවරක් ගෙන නොතිබුණි.

1.3.4 ගෙවිය යුතු ගිණුම්

කාර්යය මණ්ඩල දීමනා ලෙස ගෙවියයුතු එකතුව රු.73,515 ක් වූ මුද්දර ගාස්තු ශේෂය හා එකතුව රු.1,821,965 ක් වූ ආදායම් වෙනුවෙන් වූ තැන්පත් ශේෂ නිරවුල් කිරීමට සමාලෝචිත වර්ෂයේදී කටයුතු කර නොතිබුණි.

1.3.5 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

එකතුව රු.148,757,990 ක් වූ ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි, යන්ත්‍ර හා යන්ත්‍රෝපකරණ, මෝටර් රථ හා කරත්ත, ලී බඩු හා සවිකිරීම් සහ පුස්තකාල පොත් සම්බන්ධයෙන් යාවත්කාලීන කරන ලද වත්කම් පත්ති අනුව පිළියෙල කරන ලද ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය හා උපලේඛනය, රු.7,585,059 ක් වූ ණයගැති සහ රු.14,847,985 ක් වූ ණයහිමි ශේෂ සම්බන්ධයෙන් ණයගැති හා ණයහිමි ලේඛන, කාල විශ්ලේෂණ සහ ශේෂ සනාථ ලිපි, රු.5,910,900 ක් වූ සේවක ණය සහ රු.10,987,599 ක් වූ ආපසු ගෙවිය යුතු තැන්පත් සහ රු.7,585,059 ක් වූ විවිධ ණයගැති ශේෂ සඳහා වූ කාල විශ්ලේෂණ සහ උපලේඛන යනාදී සාක්ෂි ඉදිරිපත් නොකිරීම නිසා විගණනයේදී ඒවා සතුවදායක ලෙස පරීක්ෂා කිරීමට නොහැකි විය.

1.3.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

වර්ෂ 02 ක කාලය ඉක්මවන ලද එකතුව රු.2,801,386 ක් වූ තැන්පත් ශේෂ 79 ක් සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි 570 හා 571(1)(2) නියමයන් අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

විගණනයට ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ පුනරාවර්තන වියදමට වඩා වැඩි වූ ආදායම රු.28,466,919 ක් වූ අතර, ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදමට වඩා වැඩි වූ ආදායම රු.24,014,440 ක් විය. ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේ දී සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු.4,452,479 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කෙරුණි.

2.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

පහත දැක්වෙන කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය සහ ඉකුත් වර්ෂ දෙක තුළ සභාවේ ආදායම් ආධාර, ස්වයං උත්පාදන ආදායම සහ පුනරාවර්තන වියදම සම්බන්ධයෙන් සාරාංශගත තොරතුරු පහත දැක්වේ.

වර්ෂය	මුළු පුනරාවර්තන ආදායම්	ආදායම් ආධාර මුදල්	ස්වයං උත්පාදන ආදායම්	මුළු පුනරාවර්තන වියදම්	ස්වයං උත්පාදන ආදායම් ඉක්මවා ගිය පුනරාවර්තන වියදම
-----	-----	-----	-----	-----	-----
	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.
2015	98,456,086	48,249,326	50,206,760	69,986,166	19,779,406
2014	81,192,076	30,771,592	50,420,484	57,177,635	6,757,151
2013	68,668,076	27,092,822	41,575,254	45,735,600	4,160,346

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (i) ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදම් රු.12,811,531 ක වැඩිවීමක් පෙන්නුම් කරන අතර, පුනරාවර්තන ආදායමින් සියයට 71 ක් තරම් පුනරාවර්තන වියදම් පැවතීම නිසා ආදායමට සාපේක්ෂව වියදම් ඉහළ මට්ටමක පැවතීණි.
- (ii) සෑම වර්ෂයකම සභාවේ ආදායම් ආධාර ලැබීමේ සැලකිය යුතු වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළද, ඉකුත් වර්ෂයට වඩා සමාලෝචිත වර්ෂයේ ස්වයං උත්පාදන ආදායම් වල රු.213,724 ක පිරිහීමක් පෙන්නුම් කෙරේ.
- (iii) සභාවේ පුනරාවර්තන වියදම් අඛණ්ඩව වැඩිවන වේගයකින් සැලකිය යුතු අගයන්ගෙන් වැඩි වී තිබුණු නමුත්, එම වියදම් පාලනය කර ගැනීම කෙරෙහි සභාවේ අවධානය යොමු වී නොතිබුණි.
- (iv) සෑම වර්ෂයකදීම සභාවේ ස්වයං උත්පාදන ආදායම් ප්‍රමාණය ඉක්මවා පුනරාවර්තන වියදම් ඉහළ අගයන්ගෙන් වැඩිවීමක් පෙන්නුම් කෙරුණි.
- (v) ආදායම් ආධාර නොලැබෙන්නට සභාවේ ආදායම්වලින් පුනරාවර්තන වියදම් ආවරණය කර ගැනීමට කිසිදු ආකාරයකින් නොහැකි බව පෙන්නුම් කෙරේ.

(vi) ඉහත අංක (i) සිට අංක (v) දක්වා ඡේද වල දැක්වෙන කරුණු අනුව ආදායම් ඉහළ නංවා ගැනීමට සහාය විසින් අවධානය යොමු කළයුතු බවත්, ඒ සඳහා විධිමත් වැඩ පිළිවෙලක් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කළයුතු බවත්, එසේ නොමැති වුවහොත් මූල්‍ය කළමනාකරණය දුර්වල වීම මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳව ගැටළු සහගත තත්ත්වයන් උද්ගත වියහැකි බවත් විගණනයේ අදහසයි.

(ආ) වැඩසටහන් අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ පුනරාවර්තන ආදායම් හා වියදම් සසඳා බැලීමේ දී වැඩසටහන් 05 න් හතරක ආදායම් ඉක්ම වූ වියදම් දක්නට ලැබුණි.

(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අයවැය ලේඛනය අනුව ප්‍රාග්ධන ආදායම රු.50,285,000 ක් ලෙස ද, ප්‍රාග්ධන වියදම රු.76,582,000 ක් ලෙස ද, ඇස්තමේන්තුගත කර තිබුණු නමුත්, ප්‍රාග්ධන ආදායම් ඉක්ම වූ ප්‍රාග්ධන වියදම් දැරීම සඳහා අරමුදල් සපයා ගන්නා ආකාරය පිළිබඳ පැහැදිලි කර නොතිබුණි.

(ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ තථ්‍ය ප්‍රාග්ධන ආදායම රු.3,498,771 ක් වුවද, තථ්‍ය ප්‍රාග්ධන වියදම රු.16,857,653 ක් වීමෙන් ප්‍රාග්ධන ආදායම ඉක්මවා රු.13,358,882 ක ප්‍රාග්ධන වියදම් දරා තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

2.3 කාරක ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී මෙන්ම ඉකුත් වර්ෂ දෙකේදීද ජංගම අනුපාතය හා ක්ෂණික අනුපාතය සතුටුදායක මට්ටමක නොතිබුණු අතර, සහාය විසින් බැංකු ජංගම ගිණුමේ පැවැති අතිරික්ත මුදල් ආයෝජනය කිරීමෙන් උපයාගත හැකි ආදායම් වර්ධනය කර ගැනීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කර නොතිබුණි.

2.4 ආදායම් පරිපාලනය

2.4.1 වරිපනම් බදු

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආරම්භයට පැවති රු.12,102,657 ක හිඟයෙන් සහ රු.4,334,773 ක බිල් කිරීම් වලින් සියයට 30 ක් පමණක් වර්ෂය තුළ අයකර ගැනීම නිසා, වර්ෂය අවසානයට හිඟ වරිපනම් බදු ශේෂය රු.11,446,255 ක් විය. 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සහාය පනතේ 158(1)(අ) වගන්තිය ප්‍රකාරව හිඟ මුදල් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.4.2 බදු කුලී

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආරම්භයට පැවති රු.1,055,809 ක හිඟයෙන් සහ රු.1,568,818 ක බිල් කිරීම් වලින් සියයට 56 ක් පමණක් වර්ෂය තුළ අයකර ගැනීම නිසා, වර්ෂය අවසානයට හිඟ බදු කුලී ශේෂය රු.1,147,907 ක් තරම් ඉහළ අගයක් ගෙන තිබුණි.

2.4.3 බලපත්‍ර ගාස්තු

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආරම්භයට පැවති රු.200,280 ක හිඟයෙන් සහ රු.3,114,373 ක බිල් කිරීම් වලින් සියයට 94 ක් වර්ෂය තුළ අය කරගෙන තිබූ නමුත්, වර්ෂය අවසානයට තවදුරටත් රු.186,030 ක හිඟයක් පැවැතුණි.

2.4.4 උසාවි දඩ හා මුද්දර ගාස්තු

පළාත් සභාවේ ප්‍රධාන ලේකම්වරයාගෙන් හා අනෙකුත් බලධාරීන්ගෙන් 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට මුද්දර ගාස්තු වෙනුවෙන් රු.42,530,026 ක් හා උසාවි දඩ වෙනුවෙන් රු.1,505,123 ක් ලැබිය යුතුව තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

පහත දැක්වෙන කරුණු නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

(අ) සේවක සංඛ්‍යා සැලැස්මේ අනුමත තනතුරු 02 ක පුරප්පාඩු 08 ක් හා අනුමත නොවූ තනතුරුවල අතිරික්ත 06 ක් විය. කෙසේ වුවද, අතිරික්ත කාර්යය මණ්ඩලය විධිමත් කර ගැනීමට සහ පුරප්පාඩු සම්පූර්ණ කර ගැනීමට සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වනවිටත් කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසානයට රු.5,910,901 ක් වූ සේවක ණය ශේෂය තුළ විශ්‍රාම ගිය, සේවය හැර ගිය හා මියගිය නිලධාරීන්ගෙන් අයවියයුතු රු.42,351 ක ණය ශේෂ ඇතුළත්ව තිබුණු නමුත්, එම ශේෂ අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

3.2 අවිධිමත් ගනුදෙනු

1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 132 වගන්තියේ විධිවිධානවලට අනුකූල නොවී සභාව විසින් අවුරුදු උත්සවය සඳහා රු.125,000 ක් සහ 2014 වර්ෂයේ කාර්යාල සේවකයින් සඳහා වූ අධ්‍යයන වාරිකාව වෙනුවෙන් රු.300,000 ක් සේවක සුභසාධක සම්භව වෙත සහා අරමුදලින් ලබා දී තිබුණි.

3.3 ක්‍රියාත්මක නොවූ ව්‍යාපෘති

අහුන්ගල්ල ආදාහනාගාරය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී පිටවන දුමාරය මගින් අවට නිවාස හිමියන්ට සිදු වන අපහසුතාවය වැලැක්වීමේ අරමුණින් ආදාහනාගාරයේ විමිනියේ උස අඩි 20 කින් වැඩි කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා රු.1,086,285 ක මූල්‍ය ඇස්තමේන්තුවක් හා යෝජිත සැලසුම ඉදිරිපත් කර තිබුණද, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වනවිටත් එම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.

4. යහපාලනය හා ගිණුම් කටයුතුභාවය

4.1 අයවැය පාලනය

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වූ අයවැය ලේඛනයේ ඇතුළත් වියදම් විෂයයන් 05 ක සීමාවන් ඉක්මවා රු.11,828,560 ක්ද, තවත් වියදම් විෂයයන් 02 ක අනුමත සීමාවන් ඉක්මවා එකතුව රු.1,188,385 ක්ද, ආදායම් විෂයයන් 06 ක ලභාකර නොගත් ඉලක්කගත ආදායම් එකතුව රු.18,222,269 ක්ද, එක් ආදායම් විෂයයක ඉලක්කගත ආදායම ඉක්මවූ රු.8,547,354 ක ආදායම් උපයාගෙන තිබීම යනාදී හේතු නිසා අයවැය ලේඛනය ඵලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදා ගෙන නොතිබුණි.

4.2 අභ්‍යන්තර විගණනය

පළාත් පාලන කොමසාරිස් (දකුණු පළාත) ගේ 2014 පෙබරවාරි 24 දිනැති අංක දපපා/යහ/ 01/න.ව.ලේ දරන චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව අභ්‍යන්තර විගණනයක් සිදුකර නොතිබුණි.

4.3 විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු

2009 ජුනි 09 දිනැති අංක DMA/2009(i) දරන කළමනාකරණ විගණන චක්‍රලේඛයේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු පිහිටුවීමට සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වනවිටත් කටයුතු කර නොතිබුණි.

4.4 වත්කම් කළමනාකරණය

පහත දැක්වෙන කරුණු නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

(අ) නිෂ්ක්‍රීය වත්කම්

2004 වර්ෂයේ සිට සභා භූමියේ නිෂ්ක්‍රීයව ගාල්කර පවතින වාහන 03 ක් අලුත්වැඩියා කර ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට හෝ 2015 ජූලි 10 දිනැති අංක 02/2015 දරන රාජ්‍ය මුදල් චක්‍රලේඛයේ විධිවිධාන අනුව අපහරණය කිරීමට හෝ කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ආ) පවරා නොගත් වත්කම්

(i) සභාව විසින් පරිහරණය කරනු ලබන වාහන 06 ක අයිතිය සභාව වෙත පවරා ගැනීමට සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටත් කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ii) සභාව විසින් පරිහරණය කරනු ලබන ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි 07 ක අයිතිය තහවුරු කිරීම සඳහා හිමිකම් ඔප්පු හෝ පැවැරීම් නියෝගයන් සභාව සතුව නොතිබුණි.

5. පද්ධති හා පාලන

පහත සඳහන් පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කරනු ලැබේ.

- (අ) ගිණුම්කරණය
- (ආ) ආදායම් පරිපාලනය
- (ඇ) වත්කම් කළමනාකරණය